

Za zadovoljevanje večine skupnostnih potreb narodu zadostuje lastna državna oblast. Za zadovoljevanje nekaterih širših potreb, ki niso kulturno specifične, stopajo narodi v medsebojno pogodbeno povezavo, v smislu katere nastajajo skupne večnarodne zveze in ustanove, katerih pristojnosti, sestava in poslovanje se razvijajo v pogodbeno določenih okvirih.

Ciril A. Zebot

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Novejši družbeni in politični razvoj v Jugoslaviji se giblje v smeri naraščajočega pritiska za uveljavljanje izvirne suverenosti republik. Pritisk v tej smeri je zaradi izrazitih kulturnih posebnosti ter kričnega gospodarskega izkoriščanja in zaposlavljanja posebnost močan in vztrajen v Sloveniji. Ta razvoj narekuje tudi Slovincem v svetu, da podprejo novo slovensko državno in demokratično uveljavljanje.

Ciril A. Zebot

NAPAD, KI BI LAHKO
IZOSTAL

Koncert pevskega zbora Gallus iz slovenske Koroške v Lemontu pri slovenskih šolskih sestrah je prav lepo uspel. Navdušenje, kakršnega že dolgo nisem doživel. Pesem, ki je prišla iz globlin mehke slovenske koroške duše je našla stokratni odmev pri občinstvu, ki ni štedilo s plaskanjem. Organizacija tega koncerta v Lemontu je bila v rokah Slovenske Zveze, predvsem gl. tajnice ge. Fanike Humar in urednice Zarje ge. Corinne Leskovar. Ogromno truda je bilo vloženega v priprave.

Znašel se je pa kritik. Ne kritik koncerta, tega pohvali, ampak zaletel se je v Slov. Zensko Zvezo in dr. Ludvika Leskovarja. Poznamo pisca prof. Janeza Gruma iz Milwaukee-ja. V Milwaukee-ju se ni nikdar pojavil pri kakšnem organizacijskem podvigu. Poznamo pa ga iz strupenih kritik pri gradnji Slovenske kapele v Washingtonu in pri delu za Slovenik v Rimu. Tokrat se je strupeno zaletel v "Ameriški Domovini" radi tega, ker sta bila vabljeni tudi avstrijski in jugoslovanski konzul. Kakor kak puran je zakavdril in zapisal: "Če bi vedeli, da bosta tam tudi avstrijski in jugoslovanski konzul, mnogi sploh ne bi prišli na koncert". Torej kaj je važnejše: nastop priznanega slovenskega zbora Gallus, katerega je ustanovil slovenski kulturni delavec salezijanski duhovnik dr. France Cigan in ogromne žvete navdušenih pecev, ali pa udeležba obeh konzulov, radi katerega bi odpovedali udeležbo, če bi vedeli, da prideta. Zdi se mi, da je to groba slovenska nestrpnost tiste skupine ki še vedno misli, da so na "ablasti" in imajo le oni pravico določati, kdo naj bo vabljen, kdo ne. Zalostno je tako gledanje in nad vse grdo. Mar pisec Janez Grum res misli, da utegneta oba konzula s svojo udeležbo res omajati temelje slovenstva in protikomunizma? Potem so ti temelji trhli in gnili do korenin. Kaj tem ljudem manjka? Strpnosti, srčne kulture in širokogrudnosti. Samo mi, imamo pravico presojudati kaj je prav in nihče drugi. Tako gledanje nam je v preteklosti že zelo škodovalo in nam škoduje tudi danes. Mrs. Marie Prisljan ustanoviteljica SZZ in njena častna predsednica mi je te dni pisala, da bi zelo bilo primerno, če bi v AD objavil svoj članek o "Nestrpnosti", objavljen v SD ki je odločen... Ne bom ga spet objavil. Zadržim se enkrat: Naj bo že enkrat konec te strankarsko pobarvane nestrpnosti. Ohranimo načela, a ne sovražimo nikogar. G. profesor Janez Grum naj rajši dvakrat premisli predno kaj napiše. Naj pokaže svojo organizacijsko sposobnost in dejanje, ne pa v neki namišljeni in napihnjeni "načelni doslednosti" Je v tej namišljenosti precej Tomčevstva, ki se je izkazalo kot potvarjanje krščanstva in demokracije. Tudi pok. škof Rožman, ni vedno odobraval njegovih metod. Ob koncu še enkrat priznanje zboru Gallus in SZZ, ki je omogočila ta njegov prelepi nastop. Jugoslovanski konzul pa je lahko odnesel in tudi v Beograd poročal o vsesplošni podpori ameriških Slovincem, brez razlike mišljenja pri njihovem prizadevanju za ohranitev slovenstva na tleh, ki nam je dalo Miklovo Zalo in velike slovenske koroške rodoljube. Morda se bo v bodoče Beograd le kaj bolj zganil v obrambo pravic zatiranih koroških Slovincem.

Mirko Geratič

PRAZNIK KOROŠKE PESMI V TORONTU

V soboto 7. septembra je ob svojem prvem obisku ameriškega kontinenta gostoval v Torontu — v župnijski dvorani v New Torantu — celovski pevski zbor Jakob-Petelin GALLUS. To je bil njegov edini koncert v Kanadi. Nastopil je v sestavi 26 ženskih in 22 moških glasov; ti so se zlivali v mešani zbor in se delili v moški in ženski zbor. Dirigiral je Gallusov sedanjí zborovodja g. Joško Kovačič. Kot moška solista nastopala on in g. Janez Kampus. Solistinj ni bilo, razen v kolikor so se pokazale v duetu. Program je bil sestavljen posrečeno, namenjen širši publikí; obsegal je 20 pesmi, umetnih in narodnih — predvsem koroških in priredbah Franceta Cigana, Luke Kramolca in Pavleta Kernjaka. Ob zaključku so dodali še Premrlovo Zdravico (Fr. Prešeren). Sposobni in duhoviti Aleš Schuster je točke napovedoval in komentiral z izvirnim in njemu lastnim humorjem. V odmoru med prvimi in drugim delom sta nastopila instrumentalni ansambel in duet; ta je s kupleti in narodnimi popevkami zabaval občinstvo. Njihov nastop je ljudem pršel do srca in jih pripravil na drugi del koncerta, ko je res zapela Koroška. V tem delu so se vrstile same koroške narodne, če izvajamo zadnjo — Zdravico. Drugi del je tudi poživila predstava koroških narodnih noš in recitacija ljudskih pesmi v podjuskem (g. Polde Cvelit), rožanskem (g. Peter Stikar) in ziljanskem narečju (gdč. Milena Pipp).

VEČKULTURNOST JE TRAJNA POLITIKA FEDERALNE VLADE

Pri zadnji reorganizaciji federalne vlade v Kanadi je bilo žrtvovano mesto posebnega ministra za večkulturnost. Dotedanji minister dr. S. Haidasz ni več minister in njegov resort je bil dodeljen delovnemu ministru Johnu Munroju.

Novi minister, ki je odgovoren v federalni vladi za večkulturnost, John Munro, je dal prvo javno izjavo v tej lastnosti 14. septembra na banketu v Oshawi v Ontariju, ki je bila prirejen za ontarijski odtsek Zveze kanadskega etničnega tiska.

Minister John Munro je naglasil, da odpust dr. Haidasza ne pomeni, da pripisuje vlada manj važnosti vprašanjem večkulturnosti. Delo, ki mu je zgradil temelje dr. Haidasz, se bo nadaljevalo. "Kot minister nisem samo zavezan k širjenju in razvoju večkulturnosti, marveč tudi k načelom, potrebam, željam, ambicijam ter težnjam vseh etnično-kulturnih občestev po njih lastni določni identiteti". Politika večkulturnosti v dvojezičnem okviru pomeni zavestno pomoč svobodni odločitvi vsakega posameznika. Ta pa ne sme biti prepuščena slučaju, marveč jo je treba negovati in aktivno razvijati.

Nekateri Kanadčani so še vedno menja, da je večkulturnost samo cinična politična poteza, ki naj zadovolji etnične kulturne skupine. "To je absurdno. Večkulturnost je trajna politika kanadske vlade. Namenjena ni samo tako imenovanim etničnim skupinam, marveč tudi angleško in francosko govorečim Kanadčanom kot tudi prvotnemu prebivalstvu. V svojem razvoju bo gojila strpnost in medsebojno razumevanje med skupinami. V svojem razvoju bo pomagala Kanadčanom, da bodo boljše razumeli, kdo da so in bo kot

Gallus je nedvomno kvalitetni zbor z mednarodnim priznanjem in slovesom. Pred nami je dokazal, da je sad strokovnega vodstva, načrtene pevске vzgoje, discipline, pridnosti in vztrajnosti. Krivično bi bilo meriti vse pevске zборе z isto merilno vrstico, jih gledati in presojudati pod isto zbiralo ali razpršilno lečo. Kdor je pravičen, bo upošteval ljudi, ki so zbor priklicali v življenje, okoliščine nastanka, namen zbora in dejanske možnosti, v kakršnih zbor raste in se ohranja. Vodstvo Gallusa je pri izbiri pevskih kandidatinj in kandidatov precep omejeno, kajti slovenska Koroška ni razsečno dežela. Zato Gallus zasluži toliko pravičnejše priznanje in večje občudovanje.

Če bi s senčne strani analizirali Gallusa kot se je predstavil v Torontu — sence niso bile prehude — bi rekli: soprani so bili v sestavi mešanega zbora nekoliko šibki; posamezni tenorji so sem in tja hoteli izstopati, a so se brž popravili; odpiranje ust in vdihavanje ni bilo enotno, zbor si je v tem pač privoščil precej svobode. Proti koncu drugega dela smo na mnogih obrazih opazili utrujenost, a ne pri glasovih!

Sončna stran zbora pa je obširnejša in veličastnejša. Čista intonacija zasluži najprej priznanje in toliko večjo pohvalo, ker so bili pevke in pevci od potovanja utrujeni in so peli v poznih večernih urah. Izkazali so se kot mojstri pri rejevanju osnovnih zborovskih proble-

mov: jasna dikcija, logična in čustvena interpretacija ter velika dinamična lestvica. In še nekaj! Gallus dobro ve, kaj je forte: Ni kričal. Slovanskim zborom — torej tudi Slovincem nismo izzeti — namreč strokovnjaki radi očitajo, da smo preglasni in prekričeči. Glasovi so bili v zborovskem sestavu precej dobro uravnovešeni. Izrecno pohvalo zaslužijo basi; odlikuje jih prijetna barva, čistost in bistra samokontrola.

Mešani zbor se je izkaval v interpretaciji zahtevnejših: Janičar (Tomc) in Resonci in laudibus (Gallus). Ubrani moški zbor je pokazal trdnost in samozavest, a tudi mehko in milino; pel je same koroške. Zenski zbor je zapel le eno in še ta je bila umetna, Tomčeva Uspavanka. Želeli smo slišati več dekljskih, saj je ravno koroška dekljska pesem tako bogata in smiselno ter glasbeno izvirna; a jih ni bilo.

Če katera pesem slovenskih pokrajin zasluži Cankarjevo oznako "in njih pesem bo vriskanje", jo v polnosti zasluži koroška pesem. Celovski Gallus je nosilec koroške pesmi, njen pristni in maziljeni interpret. Od njega smo pričakovali koroško pesem in smo jo dobili! Za uslugo smo mu resnično hvaležni. S prihodom v Ameriko je zbor izpolnil eno svojih prvenstvenih dolžnosti: prinesel Koroško in nam jo položil v srce. Njih pesem bo še dolgo odmevala v naših srcih. Koncerte na amerškem kontinentu si sme zbor šteti med svoje vrhunske uspehe. Prepričani smo, da se je Gallus s turneje po Ameriki in Kanadi vračal domov ne le z zadovoljnim, ampak z vriskajočim srcem.

Nov ontarijski sistem zagotovljenega dohodka

Če ste se vselili v Kanado pred 1969. in živite v Ontariu že čez pet let, imate možnost dobiti dodatne "dohodke" po novem sistemu. "Zagotovljeni letni dohodki—Guaranteed Annual Income System—GAINS). Pravico do teh "benefitov" imate, če posedujete tri osnovna stanja: starost, prebivanje in dohodek.

Starost: Stari morate biti 65 let ali več.

Prebivanje: Morali ste prebivati zadnjim 5 let v Kanadi in najmanj eno leto v Ontarijski provinci.

Dohodek: Vaš letni dohodek ne sme presegati vsote \$2.600.— **GAINS** program je stopil v veljavo 1. julija 1974, zagotavlja letni dohodek \$2.600.— za vsako osebo, ki pade v zgoraj omenjeno skupino, in nudi \$5.200.— poročenim, če oba, mož in žena, spadata v gornjo skupino.

Izplačila so na mesečni podlagi in so v višine razlike med vašimi dohodki in vsoto \$216.67 na mesec.

Če ste novonaseljenec in je vaš dohodek manj kot \$2.600.— na leto in nimate pravice za "Federal Guaranteed Income Supplement" ali "Old Age Security Pension", lahko dobite pravico za GAINS dodatne dohodke.

Za informacije (v različnih jezikih) kličite v Torontu: 965-8470, izven Toronta pa kličite brezplačno, če kličete "0" in proušite operatorja, da vas poveže s številka Zenith 8-2000.

Mešani zbor "Gallus" s Koroške med nastopom.

Moški zbor "Gallus" je pokazal polno risciqlino.

Slika na desni: Pesmi je povezoval... in jih po koroško "zabellil".

Slika spodaj: č.g. Vinko Zaletel je spremljal zbor in ga "slikal" za spomin.

NE TOPILNI LONEC, PAČ PA SEVERNA DŽUNGLA

V Severni Ameriki se je zadnja leta zelo povečalo zanimanje znanstvenikov in politikov za vprašanja etničnih skupin. Eden vidnih znakov tega zanimanja je knjiga profesorja Mihaela Novaka (po rodu Slovaka), ki predava filozofijo in verstvo na državni univerzi države New York v Old Westburyju. Profesor Novak je zelo ploden pisatelj, ki je napisal že kopico knjig. Leta 1971 je izdal Macmillan Publishing Company njegovo novo delo, naslovljeno "THE RISE OF THE UNMELTABLE ETHNICS. Politics and Culture in the Seventies (Dvig netopljivih etnikov. Politika in kultura v sedemdesetih)". Knjiga je doživela že tretjo izdajo in je sedaj na razpolago tudi v ceneni broširani izdaji.

Glavna misel obsežnega dela (376 strani v broširani izdaji) je, da mnogokrat ponavljana politika Amerike kot topilnega lonca,

v katerem bodo vsi priseljenci izgubili svojo etnično svojost in postali v kratkem polnokrvni Severno-američani (pri tem je bilo seveda mišljeno, da je ta WASP—White, Anglo-Saxon, Protestant) dejansko ni bila učinkovita in da se vedno bolj in bolj uveljavljajo med Amerikanci značilnosti, ki imajo svoj izvor v etničnem poreklu njihovih prednikov. Profesor Novak zagovarja stališče, naj že vednar enkrat priznamo te razlike ne z namenom, da bi razdvojili prebivalstvo, marveč da bi obogatili skupno življenje v državi s spoštovanjem te mnogoličnosti, ki je v družbi nekaj naravnega.

Za Slovence, ki predstavljamo etnično skupino tako v Kanadi kot v ZDA, je knjiga gotovo zelo važna, ker predstavlja važno podporo našega stališča, da bo družbeno življenje v Kanadi in ZDA le pridobilo, če ne bosta

uradno politika kot tudi družbeni pritisk skušala nasilno uničiti naših v zgodovinskem procesu pridobljenih vrednot. Knjiga pa je zanima tudi zaradi tega, ker je profesor Novak porabil številne citate iz Adamovičevih del, zlasti njegovega lasnega življenjepisa Laughing in the Jungle (Smeh džungle) za dokaz, da ZDA dejansko niso bile "topilni lonec", marveč džungla. Citati iz del Louisa Adamiča obsegajo pretežni del knjige ob njene 85. do 92. strani. — dres

Geslo letošnjega "zadružnega meseca" v oktobru je "Zadruga — partnerji v napredku". V tem mesecu prirejajo zadruga posebno v krajih, ki so povezani z zadrugištvom v Severni Ameriki, večje proslave in slovesnosti. V tem mesecu je tudi poseben dan posvečen kreditnim zadrugam — tretji četrtlet v mesecu, ki bo letos 17. oktobra.

slovenska DRŽAVA

FOR A FREE SLOVENIA

Subscription rates \$4.00 per year; 30c per copy

Advertising 1 column x 1" \$2.80

Published monthly by
Slovenian National Federation of Canada
646, Euclid Ave., Toronto 4.

Member of C.E.P.F.

SLOVENSKA DRŽAVA izhaja prvega v mesecu.

Letna naročnina znaša: Za ZDA in Kanado 4 \$, za Argentino 250 pesov, za Brazilijo 60 krucirov, za Anglijo 20 šilingov, za Avstrijo 35 šilingov, za Avstralijo 2.50 avstr. L., za Italijo in Trst 800 lir, za Francijo 600 frankov. Naročniki v Argentini morejo poravnati naročnino tudi v upravi "Slovenske poti".

Za podpisane članke odgovarja pisec. Ni nujno, da bi se avtorjeva naziranja morala skladati v celoti z mišljenjem uredništva in izdajatelja.

Med SLOVENCİ

Toronto

Prvo nedeljo v septembru je bila izročena svojemu namenu in slovesno blagoslovljena nova dvorana na Slovenskem letovišču pri Boltonu. Poslopje nosi ime Baragov dom. Načrte je izdelal g. Franc Osredkar iz Toronta. Blagoslovni obred je tisto nedeljo opravil rev. Janez Kopač, C.M., in vodstvo letovišča je ob tej priložnosti pripravilo Baragov dan; cerkvene slovesnosti in nedeljska akademija so bili posvečeni Frideriku Baragov.

14. septembra pa so se newtorontski Slovenci zbrali v povečani in prenovljeni dvorani župnije Brezmadežne. Pred večernim banketom, s katerim so dogodek proslavili, je kancler torontske nadškofije rev. Wall blagoslovil dvorano. Nove sobe nad dvorano bodo služile namenom slovenske žole in vzgoji mladine. K tem vidnim zunanjim uspehom čestitam!

Obe slovenski žoli v našem mestu sta v septembru začeli z novim šolskim letom. V New Torontu obiskuje pouk slovensčine 190 otrok in pri Mariji Pomagaj nad 140. Mnogo uspeha pri vzgoji mladine!

OSHAWA, ONT.

Pravijo da nas je Slovenec v Oshawi kakih petsto. Tudi svojo slovensko šolo bomo spet imeli letos. Vodi jo neutrudljivi g. Peter Čekuta. Tudi svojo zemljišče za izlete imamo, kjer je bilo v poletnih mesecih prijetno.

Ontarijska etnična tiskovna zveza pod vodstvom predsednika g. V. Mauka je v soboto 14. septembra obiskala Oshavo. Bili so gosti mestne občine ob priliki 50-letnice proglasitve Oshawe za mesto. Čez 30. urednikov se je pripeljalo s svojim autobusom. Mesto je z županovim pooblastilom razkazoval in oglednike vodil g. Peter Čekuta. Ogledali so si Oshavo: preteklost, sedanost in prihodnost v prostorih "Arts Resource Centra" obiskali so tudi mestno hišo, županov urad, dvorano občinskega odbora in obširen prostor med uradnimi stavbami, kjer se "vse godi, kar je važnega", bili so v knjižnici, ogledali so si R.S. McLaughlin galerijo, Durham College, Parkwood in dobili obrazložitve delovanja in zgodovino družbe "General Motors".

Popoldne so bili gost v "Italian Recreation Club" and COSTI, Madžarski kulturni center (Albany St.) obiskali so poljske cerkev in dvorano na Banting St., in Ukrajinsko dvorano na Bloor St. in cerkve na S. Georges ulici. Videli so tudi Automotive muzej ter imeli uradni sprejem in banket v dvorani poljskih veteranov na Stevenson cesti, kjer so govorili župan mesta Oshawe, g. E. Broadbent, M.P. in voditelj NDP v federalnem parlamentu in g. John Munro, minister, odgovoren za večkulturnost. O tem govoru več v posebnem poročilu. (Na prvi strani.) — R.

Chicago

Koncert koroške pevskega zbora Gallus je za nami. Lepo, nad vse lepo je uspel. Udeležba je bila velika. Z avtobusi so se pripeljali ljubitelji glasbe iz Milwaukeeja, Sheboygana, iz južne Chicage. Naši Slovenci iz Chicage in iz Jolietta so prišli v prav velikem številu. Velika dvorana deklishe višje šole pri slov. šolskih sestrah na Mount Assisu v Lemontu je bila popolnoma zasedena. Na sporedu je bilo 21 pesmi, po večini koroške narodne v narečju Ziljanov, ljudi iz Roža in Podjune. Pevci, okrog 50 po številu so nastopili v narodnih nošah, zlasti so nam ugajale dečke iz Zile, Podjune in iz Roža, kjer je bila doma Miklova Zala. Občinstvo je pevce navdušeno pozdravljalo in jih nagrajevalo s ploskanjem ob vsaki pesmi. Nekatere so morali tudi ponavljati. Pevovalca zbora, prof. glasbe g. Joško Kovačič ima v pevcih izobren pevski materijal. Sveži glasovi lepo povezani, nič izumetničenega, vse tako naravno in pristrčno. Zdelo se nam je, kakor da smo vsi, pevci in občinstvo ena sama velika družina. Vsi Slovenci združeni v veselju ob lepih uspehih tega pomembnega zbora, ki ja je prikladal in življenje nepozabni slov. salezijanec dr. France Cigan, pa združeni s koroškimi brati in sestrami tudi v skrbah za njihove narodne pravice, katere jim odjedajo avstrijski nacisti. Zbor je pričel s Koroško budnico, zaključil je svoj nastop s pomembno Prešernovo Zdravico. Navzoča sta bila tudi jugoslovanski in avstrijski konzul. Priveditev je bila pod okriljem Slovenske Zenske Zveze.

40 letnico mašništva je obhajal naš čikaški rojak in večletni župnik fare Sv. Stefana čg. Leonard Bogolin, OFM v rojstni fari njegovih starišev v Cerkjah ob Krki. Prijo je imel ob tej priložnosti njegov rojak, ljubljanski pomožni škof dr. Lenič. Naše čestitke!

10 letnico poroke je obhajal s svojo ženko Marijo, poj. Bolha naš bivši čikažan in znani kulturni delavec, profesor zgodovine na univerzi v Toledo, Ohio dr. Bogdan Novak. Naše čestitke!

Spremembe pri fari. Z Delavskim dnevom je nastopil mesto pomožnega župnika pri Sv. Stefanu p. dr. Vendelin Spodov, p. Alojzij Madic je odšel za pomožnega župnika v južno Chicago. P. Vr. Vendelinu, ki je doktor glasbe kličeno Dobrodošli, p. Alojziju pa pristrčna hvala za npegov delo pri nas. — Tudi pri vodstvu naše farne šole je več sprememb. Na novo mesto v Bolinbrook je odšla ravnateljica šole čs. Carolyn, na njeno mesto pa je prišla čs. Konrad iz Pensilvanije.

Cleveland

V začetku meseca avgusta, je izšla nova plošča, katero je posnel nadvse priljubljeni slovenski pevec Edi Kenik. Plošča ima naslov "Pa še enkrat", ter vsebuje poleg starih priljubljen narodnih pesmi, tudi nekaj novih napevov. Posebnost na tej plošči so tri melodije, češka — Ta na

KNJIGE in REVİJE

Breda Požar, Frederick Baraga and his book on the manner of American Indians. V 6. letnik revije *Acta neophilologica*, ki jo izdaja filozofska fakulteta ljubljanskega vseučilišča, izhajajo naprave v bolj razširjenih jezikih (v nemščini, angleščini, francosčini ter italijanščini) s kratkim izveščkom v slovenščini na koncu revije. V letniku za L. 1973 je objavila Breda Požar podrobno razpravo o Baragovi knjigi o šegah ameriških Indijancev ki je izšla v nemščini, francosčini ter slovenščini. Ravprava predstavlja podrobno primerjavo vseh treh besedil, obenem pa dokumentira tudi vire, na katere se je naslanjal Baraga (poleg osebnih izkustev, ki jih je imel sam z Indijanci). Avtorica oceni Baragovo delo, ki je bilo poljudnega in ne znanstvenega značaja, zelo pozitivno. Važnost knjige je presem v tem, da v tej dobi ni bilo podobnih del istega značaja v nemščini, v slovenščini pa je to delo eno prvih profesionalnih del in prva knjiga z opisom drugega ljudstva in njegove kulture. dreš

BOGOSLOVNI VESTNIK teološke fakultete v Ljubljani leto XXXIII, zv. 34. Nova, 372 strani obsega dvojna številka revije prinaša poleg drugega gradiva predavanja iz teološkega tečaja v Ljubljani in Mariboru aprila 1973. Štefan Steiner prikaže v sestavku "Moralna teologija v službi pastoračije" napore moralne teologije, da se prilagodi sodobnim razmeram. Novo moralno teologijo označujejo 3 last-

strani — hrvaška — Marijana — ter italijanska Torna a Sorrento, katere izvaja pevec v dotičnih originalnih jezikih. Pevca Kenika spremlja orkester Don Slogarja s katerim sta tudi igrala poznani pianist Art Broze in Dušan Maršič, vodja ansabla Veseli Slovenci.

24 in 25. avgusta je bile vsakoletna prireditve "Home coming" v Slovenskem domu v Collinwoodu, na kateri so počastili tri rojake Eugene March, arhitekta Jimmy Kozel ter glasbenika Dušana Maršiča. Otvoritev prireditve se je začela že v soboto s radijskim sporedom, ki ga vodi znani rojak g. Tony Petkovec Jr. na postaji WXEN-FM. Priveditev se je udeležilo veliko rojakov ter veliko število glasbenikov med drugimi Frank Yankovič, Joe Miškulin, člani Vadnolovega orkestra, Jimmy Medves, člani orkestra Al Terček in še mnogo drugih. Dolgotelni prijatelj Dušana Maršiča, poznani harmonikas Frankie Mauer je izročil plaketu s sledečim besedilom: Collinwood's Polka Prince Duke Maršič in recognition of your efforts for the Collinwood Slovenian Home and your untiring dedication to the propagation of Slovenian music and culture.

31. avgusta je nastopil prvi v Cleveland pevski zbor "Gallus" pri nabito polni dvorani. Nadvse pi koncert koroških sester in bratov je skozi več večer spremljal navdušeni aplavz publike, ki je po koncertu še dolgo v jutro krmtila s člani zbora. Po koncertu je za zabavo in ples igral orkester Sonet.

31. avgusta se je podal mladi orkester Veseli Svatje v Columbus, kjer so zabivali s svojim poskočnim igranjem publiko, ki je obiskovala State Fair.

Kot vsako leto, so tudi letos Veseli Slovenci igrali obiskovalcem vsakoletne prireditve Oktoberfest v Berea, v velikem šoto ru, ki je imel preko 3.000 sedežev. Priveditev so obiskali ohijjski guvernir John J. Gilligan, član ohijjske vlade Edmund Turk ter zastopnik 23. okraja Robert Novak poleg ostalih gostov, katerih število je preseglo letos 125.000. Z orkestrom sta peli pevki Blanka Tonkli in Cvetka Rihtar.

8. septembra je bil "Koroški pilnik" na Slovenski Pristavi, na katerem so se poslovili član pevskega zbora "Gallus" od clevelandskih rojakov. Za ples in zabavo je igral orkester Veseli Slovenci, s katerim sta peli Blanka Tonkli in Cvetka Rihtar.

nosti: kristocentričnost, človekost in življenjskot. Kristocentrični moralni nauk pomaga sodobnemu dušnemu pastirstvu, ker je bolj poln milosti, bolj oznanjevalen, privlačnejši in verodostojnejši zaradi vrednot, ki jih razkriva, ker je bolj zakramentalno in družbeno usmerjen ter je dojemljivejši. Njegova človeškost ga dela prepričljivega, pravičnega do človeka, vzgojno učinkovitejšega in družbeno angažiranega. Njegova življenjskoti pa nudi dušnemu pastirstvu sodoben, vsestranski, k važnim rečem usmerjen nauk, ki je odprta za spoznanje resnice, močno upošteva vest in ki poudarja osebnomoralnost. Ivan Fuček je preme dal o poklicu in Kristusu (Poziv u Kristu, nove antropološke postavke moralne teologije — v hrvaščini). Krščanstvo ni prineslo novih moralnih zahtev; no: v eksistencialnem odnosu človeka do Kristusa. Alojzij Šuštar je predaval o "odnosu med moralnim zakonom in vestjo", ki sta bistveno naravnana drug na drugega. Vest je konkretizacija moralnega zakona. Marijan Valčič je predaval o grehu in svetopisemski in personalistični perspektivi (Grieh u biblijški i personalističkoj perspektivi — v hrvaščini). Za sodobno teologijo so značilne naslednje postavke glede greha: Greh je zavestno človekovo dejanje, nezakonitost, zavračanje Kristusa in sprejem zla. Greh ima družbeno in cerkveno razsežnost ter ima uničujočo moč za človeka. Predavanje Rafka Valenčiča "sekularizacija in moralne vrednote" omenja po razčiščenju pojma sekularizacije njene pozitivne in negativne posledice ter nakaže, kako daje to Cerkev možnost, da se otrese vsega, kar ne spada k njenemu poslanstvu ter se v celoti posveti delu za odresenje sveta. Ivan Merlak je razpravjal o družbeni pravičnosti pod naslovom "Sad ljubezni za življenje sveta Gmote dobre, ki so dar božje ljubezni, so sredstvo, ljubezni, toda na jprej je treba spolniti zahteve pravičnosti. Tudi Cerkev mora najprej uredniti pravičnost v svojih vrstah, da bo lahko pristna pričar družbene pravičnosti v svetu. Marijan Šef je prikazal in ocenil "Kodeks etičke zdravstvenih delavcev SFRJ v luči katoliške moralne teologije". Po njegovem mnenju je besedilo Kodeksa kljub nekaterim pomankljivostim (premalu je upoštevana religioznost večine prebivalstva) s stališča katoliške moralke sprejemljivo in za zdravstvenega delavca-kristijana moralno obvezno v vseh tistih točkah, ki niso v nasprotju z njegovo vestjo.

V drugem delu je tudi več aktualnih razprav: Vekoslav Grmič razpravlja o "eksistencialnem oznanjevanju", kar pomeni, da mora sodobno oznanjevanje vere odgovarjati na človekovo bivanjska vpračanja, da mora osvetljevati smisel človeškega življenja. Sodobni človek mora dobiti v krščanskem oznanilu odgovor, ki ustreza razsežnostim njegove narave, a jih istočasno neskončno presega. Jože Rajhman piše o "Trubarjevem stikju z Bullingerjem v eni dolgi predgovori". Bullinger je bil zelo bran avtor in je močno vplival na Trubarja. Njegov vpliv je najbolj viden v Trubarjevi teološki razpravi "Ena dolga predgovor" (1557). Stanko Ojnik razpravlja o "verski svobodi v mednarodnem pravu". Verska svoboda je sedaj priznana v deklaraciji človekovi h pravic (OZN 1948) in predstavlja skupno lastnino vseh civiliziranih narodov. Jože Krfašo ve je prispeval razpravo "Sintaktična in teološka formulacija v Iz 43,13a", Stanko Janežič pa prikaže v sestavku "Anglikanizem" podobo anglikanske Cerkve.

V Zapiskih in poročilih je dokument kongregacije za verski nauk: "Izjava glede katoliškega nauka o Cerkvu zoper nekatere današnje zmote" v prevodu A. Strleja; Priročnik za moralno teologijo (Stefana Steinerja) predstavlja shemo, h kateri naj bi stavili svoje pripombe stro-

ZADRUŽNI PROGRAM V ZAŠČITO POTROŠNIKA

Prvi švedski kongres potrošnikov, ki ga je organizirala švedska združna organizacija Kooperativa Forbundet septembra 1971, je predlagal, naj bi KF imenoval posebno komisijo z nalogo, da izdela delovni program v smislu razprav in sklepov kongresa.

KF je imenoval tako komisijo 1. 1972. Ta je sedaj predložila svoj predlog, ki je naslovljen: "Last potrošnikov — Predlagan delovni program združnikov za potrošnika". Predlog bodo sedaj dobile v pretes vse združne organizacije, ki so povezane s KF. Obenem bo ta predlog tudi učni program za študijske krožke, v katerih ga bodo preučevali in tehtali ter pripravili svoja mnenja v eni celi sezoni od septembra do maja. Po vsestranskem študiju bodo nato odobrili program na letni skupščini KF.

Splošni program
Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva. Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

Splošni program se razlikuje od dosedanje formulacije po tem, da ne vidi smisla združne dejavnosti samo v "podpiranju ekonomske dejavnosti člana". Komisija je mnenja, naj vodi združno dejavnost na eni strani splošna ideologija, ki jo izrazijo v splošnih ciljih in v združnih načelih, na drugi strani pa vodila za poedine panoge združništva.

družbe, da bo v celoti zadovoljevala potrebe vseh ljudi".

V ta namen naj združno gibanje:

1. najučinkoviteje oskrbi in posreduje dobrine in služnosti, ki odgovarjajo potrebam potrošnikov;
2. preskrbuje potrošnike z informacijami, ki jim bodo omogočile, da bodo mogli organizirati smotrno svoj družinski predračun ter se racionalno preskrbeti z zaželenimi dobrinami in služnostmi;
3. skrbi za potrebno preučevanje kot tudi za razvoj;
4. stremi za razširitev združne udeležbe pri potrošnji ter poveča vpliv potrošnikov za družbeni razvoj z naslednjim sredstvi:

- z zbiranjem zadostnega kapitala, ki bo zagotovil neodvisnost in bodoči razvoj združništva;
- z opozarjanjem javnosti v vseh zadevah, ki se nanašajo na potrošnike;
- s sodelovanjem z ostalimi združnimi organizacijami in ljudskimi gibanji;
- s sodelovanjem s prizadeti javnimi organi;
- z mednarodnim sodelovanjem v zaščito potrošnikov in za širjenje združnega gibanja;
- s pridobitvijo znanja in vpliva na podjetja, ki niso v lasti potrošnikov, v kolikor more to koristiti potrošnikom;
- 5 širi med člani in javnostjo podatke o takih vprašanih družbenega in poslovnega značaja, ki so važni za potrošnike kot tudi poznanje ciljev, načel in dejavnosti združnega gibanja.

Združna načela
Mednarodna Združna Zveza (ICA) je že večkrat opredelila združna načela kot preiskusni kamen za pravo združništvo. Zadržna opredelitev je bila na kongresu na Dunaju 1. 1966. Komisija predlaga nekoliko spremenjena načela:

1. odprto članstvo;
2. neodvisnost od vsake stranke in vere (mišljene so verske organizacije);
3. demokratska kontrola (vsak član en glas);
4. omejene dividende na kapital in rabat v sormerju z nakupom;
5. zbiranje kapitala za zagotovitev gospodarske neodvisnosti;
6. vzgoja;
7. sodelovanje z drugimi združbami.

Letos je imela mariborska škofija 18 novomašnikov, ljubljanska nadškofija 16 in korpska 5. Celovška škofija je imela samo 2 novomašnika in oba sta Slovenca.

ONTARIO

Government Information

TEŽAVE PREBIVALCEV SO LAHKO

VELIKE TEŽAVE.

Tu so stvari, ki jih nudi Ontario, da iste razrešuje v naprej.

Nedavno tega je bilo urejeno, da je lahko skupina indijanskih otrok obiskovala ljudsko šolo v nekem severnem ontarijskem kraju. Nadučitelj šole v tem kraju je vedel, da so krajevni učenci večkrat delali indijanskim otrokom težave. Da bi napravil konec tem težavam, je poklical svetovaleca odbora za človečanske pravice ("Human Rights Commission counsellor"), da ta gorovi z otroci. Svetovalec je vprašal otroke, če se je kateri izmed njih kdaj prešel v novo šolo, in kaj mislijo, kakšen občutek bodo imeli, če se bodo počutili kot nepoznanci. Na ta način jim je dal in pomagal razumeti, kako so čutili indijanski otroci, ko so prišli v šolo. Na ta način se je "združitev" obeh skupin izboljšala.

Občestveno posvetovanje je ena najvažnejših nalog Ontarijskega odbora človečanskih pravic. Prirejamo več tečajev in razgovorov s polico v kraju kjer obstojajo obveševalne zapreke med njimi in manjšinskimi skupinami, v pomoč razbremenitve napetosti in za povspesovanje skupnega razumevanja. Obiskujemo sestanke priseljenecv in tukaj rojenih manjšinskih skupin, na katerih jim obojim obrazloži-

mo njihove pravice po ustavi ter dolžnosti, ki jih imajo kot državljani te Province. Pomagamo tudi ljudem priti v stik s krajevnimi društvi kot so "Sola-in-dom", občestvena in vladna zastopstva in cerkve, ki so na razpolago za pomoč, za katere pa celo mnogi ljudje ne vedo, da obstojajo. Kjerkoli obstojajo težave osnovane na rasi, jeziku, barvi ali veri, je odbor človečanskih pravic na razpolago, da vpostavi razgovor in da da ljudem povod za razvoj razumevanja in spoštovanja prepričanja drugih.

Naše delo je pomagati pripeljati ljudi skupaj in povspesovati bolj zdravo stanje med skupinami. Če želite več podrobnosti ali pomoč, stopite v stik z Odborom za človečanske pravice ("Human Rights Commission") v katerem koli kraju z naslovom, ki ga tu navajamo:

HAMILTON
1 West Avenue South
Postal Zone L8N 2R9
Telephone 527-4501

KITCHENER
824 King Street West
Postal Zone N2G 1G1
Telephone 744-5211

Nova formulacija se razlikuje od uradne v obnovitvi načela politične in verske nevtralnosti, ki je bila izpuščena na pritisk združarjev sovjetskega bloka, ki pa jo združbe v demokratičnih državah še vedno priznavajo in državi. Novo je načelo, ki povdarja potrebo, da naberejo združarji dovolj kapitala, ki je potreben za gospodarsko aktivnost. Le na ta način si bodo mogli obvarovati gospodarsko neodvisnost, ki postaja vedno bolj ogrožena, kolikor večji del gospodarstva postane organiziran na združni podlagi. Dokler so združbe neznatne, se nihče ne zmeni zanje, ko pa postanejo gospodarsko močne, začne na dobiček naravnano gospodarstvo izvajati vse mogoče sankcije proti združbam in večkrat celo uspe, da izdajo vlade ukrepe, ki otežijo, delovanje združb.

Vodila
Komisija je izdelala tudi vodila za poedine stroke združnega gospodarstva z namenom, da bi predstavljala zaključeno celoto in dosegla, da bi se razvijalo združništvo enakomerno v različnih strokah in da bi preprečila spore med različnimi panogami kot so potrošnje in proizvajalne združbe. Med raznimi predlogi so tudi dolžnost združnikov, da aktivno sodelujejo pri ohranjanju okolja, da podpirajo kulturno življenje (švedski združni listi imajo redne kolone posvečene knjigam in umesnosti vseh panog), da onemogočijo zlorabo mednarodnih kapitalističnih družb z mednarodno povezanostjo in sodelovanjem združb, da pripravljajo večjo udeležbo potrošnikov v odločitvah potrošnih združb in večjo udeležbo delavcev v prozvajalnih združbah ali industrijah, ki so v lasti ali nadzorstvu potrošnih združb. Odboritev načrta akcije

Zimska sezona bo posvečena predvsem preučevanju tega predloga na raznih stopnjah, vključno članstvo, ki bo organiziralo študijske krožke. Končno odobritev predvidevajo na spomladanskem občnem zboru KF leta 1976.

Rudolf Čučajš

Letos je imela mariborska škofija 18 novomašnikov, ljubljanska nadškofija 16 in korpska 5. Celovška škofija je imela samo 2 novomašnika in oba sta Slovenca.

Government of Ontario
William G. Davis, Premier

SENATOR LAUSCHE KOROŠKIM SLOVENCEM

Na svojem koncertu v Washingtonu 29. avgusta je slovenski pevski zbor Gallus posebej zapel Gor' čez Izaro v počastitev bivšega guvernerja države Ohio in senatorja Združenih držav Franka Lauche-ta. V svojem govoru je senator Lausche podaril navzoče goste in občinstvo, nato pa je v slovensčini tako-le nagovoril koroške pevce:

"Hvala Vam za Vašo občuteno in dovršeno petje, ki ste nam ga prinesli v dar iz slovenske Koroške. In kaj naj Vam mi damo v znak naše iskrene zahvale? Potrdilo, da poznamo Vaše posebne teave in da v Vaši borbi za ohranitev in okrepitev dvanajststoletne slovenske dediščine na Koroškem stojimo z Vami in Vas podpiramo.

"Koroška slovenska pesem, ki ste nam je prinesli, je v svoji jezikovni starodavnosti, folklorni posebnosti in glazbeni edinstvenosti morda najbolj pristen izraz slovenskega porekla in značaja dolin, ravnin in gora južne Koroške. Nocoj ni čas, da bi naševal številne druge slovenske značilnosti južne Koroške. Zelim pa poudariti eno dokazno dejstvo, ki je tako nedvomno, da morda prav zato o njem tako malo govorimo in slišimo. V mislih imam najstarejšo obstoječo ustanovo Vaše dežele in države — župniško cerkev. Čeprav Koroškem večina župnij s slovenskimi duhovniki in verniki. O tem nepretrganem dvanajststoletnem dejstvu pričja tudi to, da sta oba letošnja novomasnika na Koroškem slovenskega rodu. Če imajo o tem na Dunaju kake dvome, naj se obrnejo na celovskega škofa.

"Zato ni samo Vaša juridična pravica po členu sedmem zavezniške državne pogodbe z Avstrijo, temveč tudi Vaša naravna in zgodovinska pravica in moralna dolžnost, da neustrašno vztrajate na zahtevi po obveznih dvojezičnih solah v vseh občinah južne Koroške, na pravici sorazmerne udeležbe slovenskih kulturnih in prosvetnih ustanov v deželnih in državnih dotacijah, in na popolni javni enakopravnosti slovenskega jezika po švicarskem in južnotirolskem vzgledu.

Prav tako je v smislu državne pogodbe pravica in dolžnost Vaše matične države — Republike Slovenije, da sama in preko zvezne vlade v Beogradu mednarodno uveljavlja te Vaše pravice in obveznosti Avstrije za dosledno izpolnitev sedmega člena državne pogodbe. Kot so podpisnica te pogodbe mora tudi Amerika primerno podpreti te upravičene zahteve. V lastnem interesu Avstrije kot nevtralne države med evropskim vzhodom in zahodom pa bi bilo, da bi iz lastne politične modrosti kar najbolj strokogradno tolmачila in izpolnjevala svoje državne obveznosti do koroških Slovencev, ki jih afirmira sedmi člen iste državne pogodbe, ki je Avstrijo rešila iz ruševin nacističnega rajha, ki je hotel Slovence zbrisati z evropskega zemljevida.

"Dragi koroški rojaki! Zaupajte in vztrajajte! Pravica in bodočnost sta na Vaši strani!"

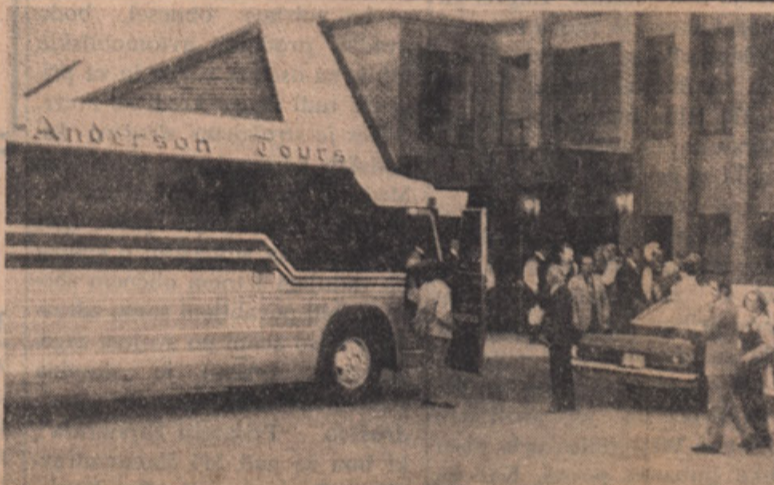

Koroški pevski zbor "Gallus" na Slovenski Pristavi 8. sept. 1974. pod vodstvom g. prof. Joška Kovačiča.

KOROŠKI PIKNIK NA SLOVENSKI PRISTAVI

V nedeljo 8. septembra se je poslovila ameriška slovenska javnost od koroškega zbora "Gallus", na Slovenski Pristavi v Genévi. Bilo je kakor ponovitev Slovenskega Dne, saj se je zbrala več tisočglava množica rojakov, da še enkrat slišijo glasove s prelepe Koroške. Ob krasnem vremenu je g. dr. Mate Resman z otvoritvenim govorom začel program, na katerem so, poleg pevskega zbora Gallus, nastopili tudi tu-kajšnji zbor Korotan, Dawn

plesna skupina Kres, za ples in zabavo pa je igral orkester Veseli Slovenci. Zbor Gallus je še na zadnji prireditvi pokazal nadvse profesionalne zmožnosti pod večjim vodstvom prof. Joška Kovačiča. Zeleti bi bilo, da bi se tudi tu pri nas zbrali vsi pevci v enem zboru in s tem nudili boljše kvaliteto petja, ker zmožnosti dobrega petja nima vsak-človek. To je božji dar, katerega pa ni bil vsak deležen. Kakor tudi ptiči, ki vsi letajo, le gotovi prijetno pojejo.

Autobus s pevci se je ustavil pred dvorano Brezmadežne v New Torontu.

postajali utrujeni. Program pa je zbor zaključil s pesmijo vseh Slovencev: Premlovo: Zdravico.

K uspehu koncerta je pripomogel tudi povezovalac pesmi. Kot pevec, torej dober poznavalec pesmi, je iz vsake znal izbrati srčiko ter jo tu pa tam zabelil v svojo koroško hudomušnostjo.

Posebno je treba opomniti na zborov čudovit pianissimo in vse variacije tja do fortissima, ki je bil, glede na številčno moč zbora, včasih nekoliko bolj medel. Tega pa je verjetno kriva dvorana, ker žal ni preveč akustična.

Dirigent Joško Kovačič se je pokazal vrednega naslednika dr. Cigana. Zbor ima, kot pravijo, "na vrvisi". S svojim strokovnim znanjem je dal petju vso dinamiko, ki je potrebna zboru za uspeh.

Poslušalci so spremljali petje doživeto. To so dokazovali po vsaki pesmi z navdušenim ploskanjem. Stik med zborom in publiko je bil izreden. Ko pa pevci to dosežejo, so dosegli uspeh.

Program je bil dolg in naporen (21 pesmi), zato se je pevecem proti koncu že poznala utrujenost.

Po koncertu je bila zabava s plesom, kar pa po mojem mnenju ni bilo najbolj pri-

ladno, ker je hrupna godba v marsikaterem srcu preglasila lepe odmeve koroške pesmi.

Vseeno, bil je prav lep večer. Ko se je pevovodja Kovačič oglašil iz Celovca med drugim tudi pravi: "Hvala vsem, ki ste

NAJNOVEJŠI SEZNAM GALLUSOVH PEVCEV.

(Avg. 74 ob gostovanju v ZAD in v Kanadi.)

1. Cvelf Ludmila, 36 (let, Star)
2. Cvelf Leopold, 43
3. Bluml Anna, 40
4. Feinig Amalija, 41
5. Frušovnjak Marija, 28
6. Hribernik Peter, 21
7. Kampuš Janez, 38
8. Karner Katarina, 20
9. Kassl Uršula, 46
10. Kassl Terezija, 25
11. Kassl Ulrich, 35, mož in žena.
12. Kassl Lieselote, 28
13. Kassl Aleksander, 28, mož in žena
14. Klopčič Marija, 55
15. Koren Magda, 17
16. Košir Franciška, 36
17. Kovačič Aneliese, 27
18. Prof. Kovačič Joško, 28, mož in žena
19. Krapesch Marija, 24
20. Kupper Helena, 36
21. Kargl Veronika, 25
22. Leimisch Hildegard, 31
23. Millionig Peter, 17
24. Michor Pauline, 43
25. Mlinar Stanislav, 34
26. Muller Valentin, 19

27. Oitzl Janko, 25
28. Olip Fortunat, 18
29. Olip Anton, 22
30. Pipp Marija, 25
31. Podrenik Franc, 39
32. Pristovnik Ferdinand, 42
33. Ressler Magda, 27
34. Riedl Brigite, 17
35. Sticker Magdalena, 20
36. Sienčnik Sonja, 19
37. Schellander Anton, 19
38. Sticker Peter, duhovnik, 34
39. Suster Alex, 23
40. Tratar Janez, 24
41. Themel Gustav, 21
42. Tischler Marica, mlajša, 19
43. Tischler Marica, star, 46, voditeljica skupine
44. Tolmaier Johannes, 27
45. Vošnjak Janez, 62, dohovnik
46. Urbine Sofie, 40
47. dr. Urbine Franc, 50
48. Weiss Josefina, 33
49. Writz Josefina, 17
50. Wutte Otto, 30
51. Zaletel Vinko, 62, duhovnik
52. Valibald Rakušek,

VELIK POTRES V SLOVENIJI

27. in 28. številka Družine pri našata poročila in slike potresa (20. junija zvečer) ki je povzročil veliko škodo zlasti predelih južno-vzhodno od Celja. Ker spadajo ti predeli med gospodarsko najmanj razvite dele Slovenije, predstavlja potres še toliko večje breme za prebivalstvo. Poleg hiš so bile močno prizadete tudi cerkve. Republiška komisija je prepovedala maševanje v Zibiki, sv. Stefan pri Zusmu, sv. Jantžu pri Zusmu in sv. Petru na Medvedovem selu. Poškodovanih je tudi mnogo podružnic in župnišč. Mariborski škof dr. Maksimilijan Držičnik je organiziral posebno nabirko za žrtve v mariborski škofiji, darove pa so zbirali tudi po ostali Sloveniji. Darove zbira in razdeljuje škofijski ordinariat v Mariboru.

ZLATA MASA V MARIBORU

V bogoslovni kapeli v Mariboru so darovali zahvalno mašo skupno s škofom Držičnikom le tošni zlatomasniki mariborske škofije: dr. Jakob Aleksič, Franc Babšek, Ivan Jerič, Stanko Lah, Drago Oberžan, Alojz Osterc in Anton Ravšl. EDINSTVENA SLOVESNOST V LJUBLJANI Po pričevanju zgodovinarjev je bilo prvič, da je kaka cerkev v Sloveniji doživela jubilej kot ga je letos cerkev sv. Petra v Ljubljani. V njej je daroval diamantno (75 letnico maše 97 letni profesor dr. Jože Demšar, ki že 60 let živi in deluje v šentpeterski župniji. Uradno je že 42 let v pokloju, toda še vedno pomaga pri dušnem pastirstvu. Za jubilej mu je poslal čestitke tudi papež Pavel VI po državnem tajniku Villotu.

"Jakob Petelin Gallus" — pevsko društvo iz Celovca.

Po ogledu cerkve Marije Pomagaj

Dirigentu J. Kovačiču čestita torontska Slovenka.

Večer Koroške pesmi v Torontu

Kot zadnji koncert "Ameriške turneje '74" slovenskega pevskega zbora "Gallus" s Koroške je bil 7. septembra zvečer v Torontu.

Zbor je izvajal koncert v povečani cerkveni dvorani Brezmadežne v New Torontu.

Ze veliko prej kot so koroški pevci stopili na ameriško celino je bilo pričakovanje tega večera in zanimanje zanj med torontskimi Slovenci zelo veliko. Preko 700 poslušalcev se je zato zbralo v dvorani in mislim, da po končanem koncertu ni nihče odšel razočaran.

Ljudje so se začeli zbirati že dolgo pred začetkom, tako, da je koncert začel — brez zamude. Pred pričetkom koncerta se je pevecem zelo poznala utrujenost od mnogih koncertov ter od napornih voženj; ko so pa začeli peti, so pa na novo zaživeli — utrujenost je izginal.

Med prvo pesmijo, Premrl: Koroška budnica, smo vsi napeto prisluhnili. Od akorda do akorda se je čutilo, kako ljudje pesem kar požirajo, kako zbor in poslušalci postajajo eno. Tako je ostalo ves večer.

Kvaliteta zbora je prišla najbolj do izraza pri Gallusovi (po njem zbor nosi ime): Resonet in Laudibus. Zbor fin pianissimo in Gallusove akorde je bilo

slišati kot dobro uglasene orgle. Človek bi kar poslušal.

Svojega ustanovitelja ter dolgoletnega vodjo se je zbor spomnil s tremi pesmimi: Zdaj je pomlad, Ta drumelca in Kranjčičev Jurij. Čeprav pod novo roko, se zboru še vedno čuti, da mu je dr. Cigan dal dušo.

Pri pesmih, ki jih je izvajal mreški zbor je bila občudovanja vredna disciplina zbora. Tudi sam dirigent je stopil med pevce. Le tu pa tam jim je kaj s prstom nakazal, pevci pa so z očmi kar viseli na njem. Res, posnemanja vredno.

Pri Venturinijevi: Nocoj, pa oh nocoj, Tomčevi: Janičar, Kramolčevi: Pesem o rojstvu in Oj te mlinar, — nas je posebno pritegnil lep, izrazit bariton solista Janeza Kampuša. Z lepo barvo glasu ter z dinamično podajanja je v vsaki pesmi povdarril pomen njene umetnine.

Seveda, največ navdušenja so pa žele koroške narodne pesmi. Mnogi zbori jih imajo na programih, toda kakor jih zapojejo Korošci, jih nobeden ne. Vse hrepenenje, veselje in bolečino koroškega Slovence pa so izlili v Kernjakovi: "Rož, Podjuna, Zila. V začetku nežno, boječe, do fortissima veselega upanja. Manj doživeta je bila Hubadova: "Nman čez Jizaro, — morda po fortissima iskreno in toplo, tudi kot drugod — polno ljubezni in resničnega bratstva.

Koroški bratje so odšli, ostala pa bo vez, ki ne sme nikoli popustiti, se nikoli pretrgati. In vsem, ki so spletili to vez, naš iskreni Bog plačaji!

PRIPRAVLJALNI ODBOR ZA GOSTOVANJE GALLUSA V ZDRUŽENIH DRŽAVAH IN KANADI

Cleveland, 15. sept. 1974.

Spoštovani gospod Vladimir Mauko!

Sprejmite iskreno zahvalo našega Odbora a vso Vašo pomoč, ljubeznivost in spremstvo ob priliki obiska koroškega pevskega zbora GALLUS v Torontu, Ont. Tudi Gallusov odbor nas je pooblastil, da se Vam toplo zahvalimo za vse-posebno pa še za tako lep in prisrčen pozdrav v dvorani Brezmadežne Marijine cerkve, ter za čudovito lepe besede, ki ste jih napisali v pozdrav v SLOVENSKO DRAŽVO ob tej priliki. Enako se Vam zahvaljujemo za pomoč pri ogledu mesta in v "Ontario Place" za doživetje, ki ga gostje ne bodo nikoli pozabili. Gostovanje je bilo v Torontu iskreno in toplo, tudi kot drugod — polno ljubezni in resničnega bratstva. Koroški bratje so odšli, ostala pa bo vez, ki ne sme nikoli popustiti, se nikoli pretrgati. In vsem, ki so spletili to vez, naš iskreni Bog plačaji!

Z odličnim spoštovanjem in s toplimi pozdravi! Za Glavni pripravljani odbor:

Marjan Jakopič, tajnik

Ivan Hauptman, podpredsednik

dr. Matej Resman, predsednik

- Predsednik:
MATE RESMAN
1089 E. 68 ST.
CLEVELAND, OHIO
(216) 881-6751
Podpredsednik:
IVAN HAUPTMAN
OLGA HAUSER
Tajnik:
MARJAN JAKOPIČ
Blaginik:
FRANK LOVŠIN
Odborniki:
AUGUST DRAGAR
JOSIP FERRA
FRANK A. GORENŠEK
MILJA GRDADOLNIK
RUDI KOLARIČ
JOŽE LIKOZAR
JOSEPH NEMANIČ
MIRO OČAR
BERNARDA OVŠENIK
MILAN PAVLOVIČ
JANEZ POVIRK
BOŽO PUSTI
STEFAN REZONJA
MOJCA SLAK
JOHN ŠKRABEC
SLAVICA TURJANSKI
FRANK URANKAR
TONE VOGEL

Marie Michael Library v Antigonishu

S primerno slovesnostjo so 11. avgusta odprli v Antigonishu v Coady International Institutu knjižnica, ki je dobila naslov Marie Michael Library po sestri Marie Michael MacKinnon iz reda sv. Marte. Sestra, ki je po poklicu knjižničarka in je trenutno zaposlena v knjižnici v torontskem bogoslovju (in dobro pozna slovenske duhovnike v Kanadi), je bila od vsega začetka povezana z delom t.zv. antigoniškega gibanja. Njena odgovornost je bila predvsem knjižnica (prva leta si je bilo možno sposojevati knjige po pošti) ter delo med ženami. Kljub temu, da je že nekoliko starejša, ima neverjeten spomin. Gotovo ve po imenu za preko tisoč nekdanjih študentov (in tudi za njihove družine) in obiskovalcev knjižnice. Ko je bil Pierre Trudeau izvoljen za voditelja liberalne stranke, je bila ona tista, ki se je spomnila, da je kot student obiskal Antigonish in se zanimal za antigoniško gibanje. Poiskala je stare knjige, kjer so zbrani podpisi obiskovalcev in je izsledila njegov podpis.

Proslave se je udeležil tudi škof W.E. Power, ki je kancler univerze kot tudi vsi pomembnejši zadružniki iz Nove Skotske.

Angleška vlada je uvedla mere za zaščito upokojujencev in malih vlagateljev, ki jih najhujše prizadene inflacija. Vlada nudi vlagateljem dividende, ki so vezane (kot plače v nekaterih delavskih pogodbah) na indeks cen na drobno. Kadar cene narastejo, bo narasla sorazmerno tudi dividenda; tako da bo kupna moč obrestni vedno enako. Upokojujenci bodo imeli pravico vložiti pod enakimi pogoji do 50 dolarjev mesečno tudi za dobo 5 let. Potrebno je vsaj delnem zavarovanju proti inflaciji je očitna zlasti v Angliji, kjer so zrasle cene v enem letu (do junija 1974) za 16.5%. Pomanjkljivost tega kot tudi podobnih poizkusov obrambe prot inflaciji je v tem, da ne ščiti tistih, ki imajo tako nizke dohodke, da ne morejo ničesar prihraniti.

DELI VSAK DANJI KRUH

Kanadski škofje izdajo vsako leto za Dan dela (prvi ponedeljek v septembru) posebno izjavo, ki se nanaša na družbeno vprašanje. Letošnja izjava je posvečena vprašanju prehrane človeštva.

Čeprav človek ne živi samo od kruha, je vendar tudi res, da ne more živeti brez njega. Veliko vprašanj sobodnosti je, kako zagotoviti vsakemu človeku za dostojno hrano po zmerni ceni v dobi, ko očitno ni dovolj hrane za vse.

Narajočajo draginja v živilih prizadeva tudi kanadske družine, posebno tiste, ki imajo nizke dohodke in tiste, ki imajo večje številno otrok. Toda to se ne da niti primerjati s stisko v drugi predelih sveta, kjer so položaj še poslabšale vremenske nesreče (ponekod suša, drugod poplave) ter velikanska podražitev bencina, ki je potreben tako v poljedelstvu kot tudi za prevoz živil. Po cenitici UNO 400 milijov ljudi nim dovolj hrane, da bi zadostilo svojim osnovnim potrebam.

Kot ljudje in kot kristjani se moramo zavedati, da so zemlja in njeni sadovi namenjeni vsem ljudem in da se morajo vse druge pravice podrediti tej glavni pravici vsakega človeka na sredstvih za ohranitev življenja, tudi pravica do zasebne lastnine in do svobodne trgovine.

Gracianov zakonik je izrazil obveznost: "Nahrani človeka, ki umira od lakote, kajti če ga ne nahraniš, si ga ubil."

Na posebnem zasedanju UNO so zahtevali zastopniki manj razvitih dežel, da jim omogočijo industrijske države bolj pravično udeležbo pri živilih in temeljnih surovinah. Njihove zahteve je podprl tudi Papež Pavel VI, ki je pozval vlade, naj organizirajo "nove in bolj pravične in zato tudi bolj učinkovite mednarodne strukture na področjih kot so gospodarstvo, trgovina, industrijski razvoj, finance in prenos tehničnega znanja. "Papež pa je istočasno pozval tudi osebe, ki živijo v blagostanju "naj privzamejo nov žiljenjski slog, ki bo odpravil potratno potrošništvo — potratno v tem, da oropa mnogokrat druge ljudi stvari, ki jih neobhodno potrebujejo; da kviri okolje, in da slabi moralnost potrošnikov."

Dvoje vodilnih idej oskrbnitva zemljskih dobrin sta torej: sprejemba življenjskega sloga ter reformna ekonomskih struktur.

Trenutna stiska v prehrani je v veliki meri pogojena po vrstniških neprilika, porastu prebivalstva, nestalnosti v vrednosti valut, naraščajočih cenah petroleja in zlasti oboževalni industriji. Vendar ne smemo prezreti, da so še globlji vzroki: potratne in tržne navade, ki neprestano večajo prepad med premožnimi in med revnimi.

Potrošnja

Značaj je, da je možno prehraniti mnogo več ljudi z rastlinskimi kot z živalskimi proteini. Prilagoditvi industrijskih držav z veliko potrošnjo mesa uničijo tako neprimerno več beljakovin kot drugi (za proizvodnjo čehga funta govedine se porabi 21 funtov žita). Statistike kažejo da poučijo povprečni Kanadčan danes na leto 10 funtov govedine, 7 funtov svinjine in 5 funtov perutnine več kot pa pred petimi leti. Razen tega porabijo prebivalci Severne Amerike velikanske količine hrane za domače živali — med tem ko ljudje stradajo!

Vprašanje je, ali smo kot kristjani pripravljani:

- 1) osparovati cilje gospodarskega sestava, ki nas sili v pretirano potrošnje in razmetavanje, namesto deliti razpoložljivo hrano;
- 2) upreti se oglaševanju in drugim vrstam družbenega pritiska, ki nas navajajo na potratno prehrano;
- 3) praktičirati tradicijo posta in zdržnosti z znanjšarjem uživanja hrane, zlasti mesa (uživati več rastlinske hrane, ki nam nudi beljakovine enako kot meso);
- 4) nameniti prihrank pri hrani a podporo zasebnim družb, ki podpirajo potrebne (Development and peace v Kanadi);
- 5) razviti vzgojne programe v družinah, cervah in šolah, ki bodo imeli za cilj spremembo potrošnih navad in življenjskega sloga.

Trg

Spremembe osebnega sloga življenja ne bodo učinkovite za tiste, ki so potrebni pomoči, če ne bo spremljen tudi sestav trga ki obvlada sedaj proizvodnjo in razdeljevanje živil. Sedanjí sestav stremi za dobičkom, ne pa za kritjem potreb. "Efektivno povpraševanje" pomeni, da morajo kupiti živila samo oni, ki imajo denar. Velike družbe mnogokrat celo povzročajo umetno pomanjkanje, da morejo zvišati cene.

Ker je Kanada ena izmed redkih držav, ki more izvažati žito, more igrati na tem področju vodilno vlogo. Kot državljani in kristjani moramo zahtevati od naših politikov:

- 1) da bodo voljni prispevati za svetovno rezervno živilo;
- 2) da bodo pripravljene prodajati žito ceneje revnim državam in plačati razliko v ceni domačim proizvajalcem;
- 3) da bodo pripravljene dvigniti kupno moč revnih dežel, ki izvažajo v glavnem surovine s tem, da bodo pripravljene plačati boljše cene za njihov izvoz;
- 4) da bodo nudili bolj učinkovito tehnično pomoč majhnim kmetov v deželah razvoja, da bodo to zvišale lastno proizvodnjo živil;
- 5) da bodo dvignili kupno moč Kanadčanov z nizkimi dohodki, kar vključuje majhne kmete in ribiče, s primernimi programi, ki bodo zagotovili bolj enakomerno razdelitev narodnega dohodka;
- 6) da bodo opustili gospodarske in kulturne navade, ki podcenjujejo kmetijstvo in onemogočajo družinam da bi ostale na kmetijah;
- 7) da bodo počali preiskavo o smotrni izrabi zemlje ter morja ter o izravnem razvoju kmetikega in mestnega sektorja v Kanadi.

Kot je razvidno iz besedila izjave škofov, niso ostali samo pri splošnih načelih in izjavah marveč nudijo mnogo misli za resno izpraševanje vesti za vsakega od govornega člana človeške družbe. Čeprav zavise mnoge stvari tudi od gospodarskega in političnega sestava, so v demokratičnih deželah končno odgovorni tudi za velike odločitve vsi, kajti politiki imajo svoja ušesa usmerjena k mišljenju volivcev in ne bodo nikoli tvegali ukrepov, ki zahtevajo tudi osebne žrtve, če ne bodo vedeli, da jih bodo državljani tudi pripravljene sprejeti.

Rudolf Cujes

KAREL MARKS, NJEGOVO ŽIVLJENJE IN IDEJE

(OB NAJNOVEJSI KNJIGI, KI JE IZšla V AMERIKI)

Po biografiji Karla Marxa, ki jo je leta 1920 objavil nemški socialisti Franz Mehring, ni bilo nekega avtoritativnega dela o Marksovem življenju. To je toliko bolj presentljivo, če upoštevamo vpliv, ki ga je imela miselnost tega človeka na svetovni razvoj v teh dolgih letih, Profesor McClellan, avtor te najnovejše biografije, se je lotil te naloge, zaradi obilice novega materiala, ki je zdaj na voljo ter osvetljuje zlasti Marksovo življenje in delo v mlajših letih. Pri tem je vključena popolna korespondenca z Engelsom, kakor tudi mnoga druga pisma, ki vsebujejo podrobnosti Marksovega osebnega in poklicnega življenja. McClellan se ogiba polemiki in skuša pisati v sicer kritičnem, a naklonjenem smislu. Namen te knjige ni potrditi ali zavrniti Marksova načela, temveč predstavi razložiti njegovo filozofijo in odstraniti nekatera napačna tolmačenja. Knjiga je sicer namenjena splošni publiko, je pa vse prej kot lahko branje. Poznavalec pa bo v njej našel izredno zanimivo in podrobno analizo Marksovega notranjega razvoja, in močnega vpliva, ki ga je imel na nemška romantika, idealistična filozofija, angleška ekonomska filozofija in francosko prosvetljenstvo. V uvodu pa avtor tudi ugotavlja, da je Marx sam dokaz svoje doktrine, po kateri se človek razvija v skladu s svojimi gospodarskimi in družbenimi okoliščinami. Marx na primer je zrasel v mestu Trier, ki mu je dalo globok čut za dolgo zgodovinsko tradicijo, istočasno pa mu je tudi omogočilo stike z grobo realnostjo zaostalosti njegove države. Njegova družina, židovska po rodu, protestantska po potrebi in obdana s katoliškimi sosedmi, ni bila nikdar do kraja "sprejeta" v takratno družbo. Ključno vlogo proletarijata pa je Marx oznanil med svojim bivanjem v Parizu, v 40 letih prejšnjega stoletja. Predtem se je predajal kritični analizi Heglove in Feuerbachove filozofije. Njegovo nepričakovano navdušenje za proletarsko stvar pa moremo po mnenju avtorja, pripisati neposrednim stikom, ki jih je navezal s francoskimi socialističnimi intelektualci. Toda Marxova pariška dela so prišla v ospredje zanimanja šele po drugi svetovni vojni. McClellan piše, da

vsebujejo ta dela poplavo idej, ki so bile obdelane šele v kasnejših ekonomskih delih. Toda osnovna misel je bila razvita že v njih: prepričanje, da se človek vse bolj odtuja v kapitalistični družbi ter da more doseči svojo emancipacijo s pomočjo komunizma. Ve tej dobi je Marx tudi zapisal misel: Vsi filozofi poznajo samo različne razlage sveta, glavno pa je, da ga je treba spremeniti. In ko se je v 60 letih posvetil direktnemu delu v delavskem gibanju, je takoj prišel v konflikt s sindikalnimi voditelji v Angliji in Franciji, ker so zagovarjali reformno sistema, ne pa njegovo odstranitev s pomočjo razrednega boja. Tudi prva knjiga njegovega Kapitala ni naletela na kak poseben odmev in šele po štirih dolgih letih je prodal tisoč izdov. Marx sam je svoje razočaranje izpovedal z navedbo besed svoje matere, ki je dejala: "Ko bi le Karl delal kapital, ne pa samo pisal o njem". McClellan nadalje zavrača doslej splošno priznano trditve, da je Marx večino svojega življenja preživel v revščini. Njegove težave, pravi avtor, so bile predvsem posledice nespodobnosti pri vodenju finančnih poslov in istočasne želje, da vzdržuje nek "status". Engels ga je moral zpova in znova reševati iz dolgov. Poleg gradiva, ki se nanaša na Marxa-filozofa, pa navaja McClellan tudi obilo gradiva o Marxu kot človeku, to je o človeku, ki se ga je od časa do časa tudi rad napil ter ga je potem lovila policija, ker je razbijal ceste svetilke. Ko je nekoč prinesel v zastavljalnico ženin srebrni pribor, je bil aterián, ker se ja zastavljalcu zdel sumljiv. Bil pa je tudi skrben oče in dober stari oče ter je svoji ženi Jenny von Wetsphalen celo pisal mehke ljubavne pesmi. Kar pa bo današnje marksiste najbrž do kraja pretreslo, je zanimivo dejstvo, da je bil Marx skoraj patološki sovražnik Rusije, ki jo je nekoč imenoval barbarsko pošast, ki ima svoje krepilje v vseh evropskih vladah. Bil je nadvse skeptičen o možnosti revolucije v Rusiji in je šele v zadnjih letih svojega življenja sledilje upošteval možnost, da bi Rusija preskočila kapitalistično fazo svojega razvoja. Marx ni doživel dneva, ko bi njegov recept za odstranitev kapitalistične družbe sprejelo neko močnejše gibanje. Šele dolga leta po njegovi smrti, so socialistične stranke po Evropi pričele pozivati na razredni boj, zmago proletarijata in uresničenje socialističnega raja.

Administrativni in policijski ukrepi se ne bi smeli uporabljati. Ustvarjalni umetniki, četudi so bili na procesu, ne bi smeli biti obsojeni. Mislim, — zaključuje Hruščov, da bi na splono morali biti bolj tolerantni in naši ustvarjalni inteligenci dati širše možnosti." — Posebno odkrito opisuje Hruščov življenjske razmere v Sovjetski zvezi. Nobenečega opravičila ni — pravi za tako obupno stisko toliko desetletij po revoluciji. Ko opisuje kolektivizacijo, Hruščov ocenjuje, da so morda milijoni ljudi dali svoje življenja na "oltar socialističnega napredka" kot je to imenoval Stalin "Kakšen nesmisel!" pravi Hruščov in pristavlja: "Kakšno bedasto utemeljevanje zločina in perversije leninistične politike". Pokojni Hruščov je tudi odločno obsojal obseg sovjetske birokracije in odkril zagovarjal materialne nagrade za kmete in delavce. Hruščov tudi nima najboljšega mnenja o sovjetskih statistikah. "Sovjetski statistiki imajo tendenco — pravi — da zakrivajo neuspehe in da povedo voditeljem to, kar ti želijo slišati". Hruščov ima tudi lepe besede o pravici sovjetskega ljudstva do "lepega življenja". "Čas je — piše — da naši voditelji spoznajo, da tiste dobrine, ki olepšajo življenje, niso nepotrebne — ampak so osnovne. Če bi naša vlada nakazovala smiselno, bi morda lahko zadovoljili oboje — estetske in prehranske potrebe našega ljudstva. Naši ljudje — pristavlja Hruščov —

Vseučilišče CALGARY (Alberta) bo proslavilo 700 letnico smrti Tomaža Akvinskega s posebno znanstveno konferenco, na kateri bodo predavali znanstveniki o Tomaževem prispevku k našemu znanju o človeku, družbi in veri. Konferenca bo od 9. do 12. oktobra. Predavatelji bodo profesorji i Kanade, ZDA in Anglije.

NASCO — organizacija študentovskih združenj Severne Amerike — pripravlja 4dnevno konferenco v Ottavi od 23. do 27. oktobra. Tema zborovanja bo: "graditi občestva — bodočnosti združništva."

Canadian Labour Congress, osrednja organizacija kanadskih strokovnih društev, je podelila 40 štipendij otrokom delavskih družin v znesku po 500 in 100 dolarjev, da bi jim olajšala dostop do vseučiliške izobrazbe.

Zadružna zveza ZDA je izdala brožuro "Careers in Cooperatives", ki opozarja mladino na možnost zaposlitve v kakih 40.000 združenjih v ZDA.

Starbuck Credit Union v Winnipegu (Manitoba) nudi študentom ceneno posojilo s 6% obresti vsakemu študentu, ki hoče izkoristiti možnost višje izobrazbe. V 7 letih, odkar je uvedla ta kreditna zveza cenena posojila za študente, še ni bilo nobenega primera, da bi posojilo ne bilo vrnjeno.

V Britski Kolumbiji je vlada pooblastila 3 kreditne zveze za prodajo avtomobilskih tablic. Če se bo poiskus obnesel, bodo uvedle prodajo avtomobilskih tablic za osebna vozila in za priveske tudi druge kreditne zveze.

Ker je strokovno društvo kanadskih zdravnikov (Canadian Medical Association) očitno za popolno legalizacijo splava (kot govorniki na simpoziju o splavu ob zadnjem letnem obnemem zboru so bili povabljeni samo zdravniki, ki so znani po svojem zagovarjanju splava), je skupina zdravnikov organizirala novo društvo "Prijetelji Hipokrata", ki ima že nad 344 članov-zdravnikov. Predsednik Dr. Reg Banister (Mississauga, Ontario) hoče z novo organizacijo popraviti napačno mnenje v javnosti, kakor da so vsi zdravniki zagovorniki splava. Po neki studiji v Ontariju je Dr. Banister ocenil, da je kakhi dve tretjini zdravnikov v Ontariju za splošno uvedbo splava. Zato je menja, da bodo morali zdravniki, ki hočejo ohraniti vsako človeško življenje, iskati pomoči tudi pri drugih skupinah.

Po cenitavi znanstvenikov je na dnu Pacifiškega oceana 8 milijard ton bakra, 14 milijard ton nikla, 358 milijard ton manganezija in 5 milijard ton kobalta. Ocena zalog v Atlantskem in Indijskem oceanu se niso na razpolago. Vsekar so to velikanske zaloge važnih rudnin. Vprašanje je le, kako jih bo mogoče doseči in izkoristiti.

Kar pišejo sodobni specialisti v prehrani, je bilo že davno znano stariim Egipčanom. Na nekem papirusu so našli zapis egiptovskega zdravnika, ki ga je napisal pred kakimi 3.500 leti: *Ljudje preveč jedo. Živijo pa samo od četrtine tistega, kar pojedjo, od tretje četrtine žive zdravniki. Povečana produktivnost — več plačanih počitnic* Raba strojev on zadnje čase

bi morali imeti možnost, da s svojim zaslužkom v socializmu kupijo visoko kvaliteten produkt, če hočemo, da bodo na koncu sprejeli naš sistem in zavrgli kapitalizem. — V svojih memoarih Hruščov tudi pravi, da je prepričan, da komunizem lahko uspešno tekmuje z kapitalizmom samo, če se bodo spremenile sovjetske prioritete in organizacijska struktura sovjetskega gospodarstva, tako da bodo sovjetski državljani dobili hrano in potrošniške dobrine, ki jih želijo." Če bo kapitalizem zadovoljil te potrebe boljše kot socializem — pristavlja — bomo vedno težje propagirali naše stališče in konsolidirali naš način življenja. In končna bomo prišli v nevarnost, da bomo izgubili prav vse — in bankrotirali." Hruščov vidi največjo nevarnost za materialni napredek sovjetskega ljudstva v neproduktivnem sektorju gospodarstva — to je v obrambni industriji. Vojška izdatke imenuje "brezno brez dna."

PODJETJE
EUROPEAN NATURAL PRODUCTS
51 Devondale Ave. Willowdale, Ont. — Telef. 221-6166
(blizu Bathurst & Finch)

vam prinaša iz Evrope naravna in važna HRANILNA DOPOLNILA in ZDRAVILA: CVETLIČNI PRAH, MATEČNO MLEČKO (ROYAL JELLY), NARAVNA ZDRAVILA za razne bolezni, kot so revmatizem, išias, rinitis, sinusitis, hay-fever, ledvične, jetrne in žolčne ter želodčne bolezni itd. — Rastlinske čaje — Tonika — Ekstrakte: ginsenga, omela, gloga itd. SEDISPOLAR za pomirjenje živcev iz baldirjana kava-kava, vit. B itd. MALTOFERROCHIN (železno vino) — in mnogo drugega. GOVORIMO SLOVENSKI. Pišite nam za cenik in prospekte.

Are you planning to visit Europe?
Do not forget to put up at the Slovenian Hotel

HOTEL "BLED"
in Rome - Italy

Via S. Croce in Gerusalemme, 40
00185 ROMA (Italy) — Tel. (06) 771702

Our Hotel "Bled" a sunny villa situated near the center, in a 2nd class hotel, and has been recently entirely renewed. All the rooms are equipped with private bath, w.c., heating, air-conditioning, telephone and radio-set. In our new restaurant, made in a typical Slovene-alpine style, there is room for over a hundred persons; in that pleasant and cosy atmosphere, the guests can choose, to their taste, between Italian cuisine and international cuisine. There is also a garden and a private parking-place at our hotel guests disposal.

1973 RATES	U.S.A. \$
Single room with private bath and breakfast	12.10 pp.
Single room with private bath and half board	17.90 "
Single room with private bath and full board	23.25 "
Double room with private bath and half board	10.40 "
Double room with private bath and full board	16.20 "
Double room with private bath and full board	21.55 "
Additional charge for air-conditioning: single room 1.90	
Additional charge for air-conditioning, double room 2.90	
RESTAURANT — Breakfast	1.35 pp.
RESTAURANT — Lunch or Dinner	5.85 "
GROUP RATES — Overnight & Breakfast	8.65 "
GROUP RATES — Half board	11.45 "
GROUP RATES — Full board	15.00 "

Cut Out and Keep It! Owner: Vinko A. Levstik

Za notarske in odvetniške posle se vam priporoča

CARL VIPAVEC
SLOVENSKI ODVETNIK IN NOTAR

The Simpson Towers, 401 Bay St. Suite 2000 - EM. 4-4004

• V Verzeju je imrl v 82 letu starosti nekdanju misionar na Kitajskem salezijanec msgr. Jožef Kerec. V domovini je živel od 1. 1962 dalje.

• Na inštitutu za duhovno teologijo papeške frančiškanske univerze Antonianum v Rimu je bil promoviran za doktorja p Vinko Avgust Skafar. Naslov njegove disertacije je "Splošno duhovništvo kot temelj družinske duhovnosti v perspektivi 2. vatikanskega koncila".

elektronskih možganov je silno povečala storilnost človekovega dela. Razvoj je prišel že tako daleč, da morajo industrializirane države posegati po posebnih ukrepih, da nižajo mero brezposelnosti. Na eni strani podaljšujejo dobo obveznega šolanja, ki je na eni strani potrebno, ker gospodarstvo ne nudi zaposlitve nešolanim delavcem. Mogočni stroji so prevzeli večino del, za katere je bila potrebna predvsem fizična sila. Toda obvezno šolanje tudi zadržuje mladino, da ne sili pregodaj na delo, ki ga je vedno manj — vsaj takega, za katerega je nekdo pripravljen plačati. Na drugem koncu življenjske dobe nižajo letnico bolj ali manj prisilnega pokoja. Vseučilišče Toronto daje n. pr. svojim profesorjem možnost zgodne upokojitve že s 55 letom. Tretje sredstvo je več plačanih počitnic — v nekaterih primerih imajo delavci z določena dobo zaposlitve pravico do 3mesečnega plačanega dopusta. Tudi delovni teden je skorah povsod samo še 40 ur ali manj.

Podatki za dežele Skupnega trga v Evropi kažejo ta razvoj v zadnjih 15 letih. Plačani dopust se je povečal:

- v Zapadi Nemčiji od med 22 in 31 dnevi na med 28 in 37 dnevi;
- v Belgiji od 22 do med 30 in 32 dnevi;
- na Danskem od 27.5 do 33.5 dni;
- v Franciji od med 22 in 25 dnevi na med 32 in 34 dnevi;
- na Britanskem od med 18 in 19 dnevi na med 21 in 25 dnevi;
- na Irskem od 18 na 24 dni;
- v Italiji od 29 na med 31 in 38 dnevi;
- v Luxembourgu od med 18 in 28 dnevi na med 28 in 34 dnevi;
- na Nizozemskem od med 19 in 22 dnevi na med 24 in 27 dnevi.

V Evropski skupnosti so na najslabšem Holandci — delajo največ ur (povprečni elavnik je še vedno 42.5 ur) in imajo najmanj počitnic.

Kaj napoti ljudi, da uporabljajo združno metodo zlasti na Kitajskem salezijanec msgr. Jožef Kerec. V domovini je živel od 1. 1962 dalje.

• Na inštitutu za duhovno teologijo papeške frančiškanske univerze Antonianum v Rimu je bil promoviran za doktorja p Vinko Avgust Skafar. Naslov njegove disertacije je "Splošno duhovništvo kot temelj družinske duhovnosti v perspektivi 2. vatikanskega koncila".

Po ranih združnih zavarovalnicah CIAG v Ontariju stane povprečnega vozača, ki ima standardni avto in vozi okrog 10.000 milj na leto, ta luksuz zasebnega prevoza kakih \$1.650 na leto. Stalni stroški, ki jih mora voznik plačevati brez ozira, koliko uporablja svoj avto (zavarovanje, prometno dovoljenje, razvednotenje), znesejo letno \$172, stroški za bencin in siceršnje vzdrževanje avta pa zavisi v veliki meri, koliko milj vozi (deloma tudi od hitrosti vožnje, ker pri hitri vožnji znatno naraste poraba bencina). Stroške znatno večajo obresti, ki jih večina plačuje, ker ima samo manjšina plačane avtomobile.

• OK — kar je krtica za švedsko petrolejsko zdruogo — je odprla svoj enajsti hotel na Švedskem. OK je tudi krtica za združne bencinske črpalke. Na posebnem zemljevidu, ki ga je izdala družba, so na cestah označene vse združne bencinske črpalke, tako da morejo potovatai zdruugarji po skandinavskih deželah in vedno uporabljati bencin, ki ga preskrbujejo zdruge.

• Ker je doseglo število živil, ki so na razpolago potrošnikom v odtehtanih zavojih, že 80% celotne prodaje, je izdal švedska vlada zakon, po katerem mora imeti vsaka trgovina lahko dostopno tehnico, na kateri se more vsak kupec sam prepričati, če paket resnično vsebuje težo, ki je označena na zavoju in ki jo mora plačati.

• Zdrugarji nordijskih dežel bodo osnovali posebno družbo, ki bo združevala skupna združna industrijska podjetja. Združna industrija, ki je namenjena predvsem preskrbi potrošnih združenj, pa je obenem tudi močno zastopana v izvozu, je močna v proizvodnji mila, milnega praška, pohištva, žarnic, televizorjev, biskvitov, čokolade, semen in cvetličnih čebulic.